

Sisällysluettelo

❖ Yhteenveto	1
❖ Sammandrag	2
❖ Vakuutusyhtiöt	3
❖ Maksutulon kehitys	3
❖ Markkinaosuudet	6
❖ Tulostietoja	8
❖ LIITE 1	12
❖ LIITE 2	13

Kirjoittaja

❖ Toni Blomster / toni.blomster(at)finanssivalvonta.fi tai puh. 09 183 5318

Yhteenveto

Finanssivalvonta tekee vuosittain tilastotutkimuksen työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta. Tutkimuksessa esitetään tietoja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksujen kehityksestä, markkinaosuuksista ja tuloksesta. Lisäksi esitetään tietoja yhdistetyn kulusuhteen kehityksestä. Tutkimusta täydentää erillinen Excel-taulukko, jossa on yhteenveto yhtiöiltä kerätyistä tiedoista.

Työtapaturma- ja ammattitautilain (TyTAL)¹ mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain kunkin vakuutusyhtiön työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jaksolta. Tämän tutkimuksen yhteydessä julkaistaan tiedosto ”Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut 2015–2019”, jossa esitetään yhtiökohtaiset tuloslaskelmat ja tunnusluvut.

Vuoden 2019 lopussa työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoitti Suomessa yhdeksän suomalaista vakuutusyhtiötä sekä kaksi ulkomaista ETA-vakuutusyhtiötä. Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä oli 592,4 miljoonaa euroa, joka oli 27,4 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Neljän suurimman vakuutusyhtiön osuus markkinoista vuonna 2019 oli 90,6 prosenttia, kun vuonna 2018 se oli ollut 88,7 prosenttia.

¹ Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja sillä kumottiin aikaisempi tapaturmavakuutuslaki (608/1948). Ennen uuden lain voimaantuloa sattuneisiin vahinkotapahtumiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä eräin laissa mainituin poikkeuksin.

Erittäin hyvin onnistuneesta sijoitustoiminnasta huolimatta toteutunut tulos jäi koko alan tasolla edellisen vuoden tasosta. Vuonna 2019 tulos oli 67,4 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2018 oli 92,7 miljoonaa euroa. Maksutuottoihin suhteutettuna tulos oli 11,4 prosenttia. Viiden vuoden keskiarvo suhdeluvulle oli 10,3 prosenttia. Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on siten ollut keskimäärin kannattavaa, mutta yhtiöiden välillä tuloksen muodostumisessa on kuitenkin huomattavia eroja. Nettovastuuelan katteelle kohdistetuilla sijoitustoitoilla sekä laskuperustemuutoksilla on tuloksen kannalta suuri merkitys.

Sammandrag

Finansinspektionen genomför årligen en statistisk undersökning om arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring. Undersökningen innehåller information om utvecklingen av försäkringspremierna, marknadsandelarna och resultaten inom arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen. Dessutom beskrivs utvecklingen av totalkostnadsprocenten. Undersökningen kompletteras av en separat Excel-fil med ett sammandrag av de uppgifter som samlats in från bolagen.

Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (OlyL)² ska Finansinspektionen årligen lägga fram en rapport om resultatutfallet inom arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen enligt försäkringsbolag under en period som minst omfattar de fem föregående kalenderåren. Samtidigt med rapporten publiceras en fil som innehåller de enskilda bolagens resultaträkningar och nyckeltal.

Under 2019 bedrevs arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring av nio finländska försäkringsbolag och två utländska EES-försäkringsbolag. Premieinkomsten för arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringar före avdrag för återförsäkrares andel var 592,4 miljoner euro vilken var 27,4 miljoner euro mer än året innan. Under 2019 utgjorde de fyra största försäkringsbolagens andel av marknaden 90,6 procent jämfört mot 88,7 procent år 2018.

Ur hela branschens synvinkel var resultatet för år 2019 lägre än under det föregående året trots ett ytterst lyckat resultat på placeringar. Resultatet för 2019 var 67,4 miljoner euro, mot 92,7 miljoner euro år 2018. Resultatet i förhållande till premieintäkterna var 11,4 procent. Relationstalets medeltal under fem år var 10,3 procent. Med tanke på hela försäkringsgrenen har verksamheten i genomsnitt således varit lönsam, men det finns emellertid betydande skillnader i resultatbildningen mellan bolagen. Placeringsintäkterna som hänförs till täckningen för nettoansvarsskulden samt förändringar i ansvarsskuldens beräkningsgrunder har en stor betydelse för resultatet.

² Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) trädde i kraft den 1 januari 2016 och genom den upphävdes den tidigare olycksfallsförsäkringslagen (608/1948). På skadefall som inträffat innan den nya lagen trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft med vissa undantag som nämns i lagen.

Vakuutusyhtiöt

Vuoden 2019 lopulla työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoitti Suomessa 11 vakuutusyhtiötä.³ Näistä yhdeksän oli suomalaisia vakuutusyhtiöitä ja kaksi ulkomaisia ETA-vakuutusyhtiöitä, jotka toimivat Suomeen perustamiensa sivuliikkeiden kautta.

Suomalaisista vakuutusyhtiöistä Folksam sulautui Fenniaan 1.5.2019. Fennian yhtiökohtaisissa tulostiedoissa huomioidaan Folksamin tiedot, sen sijaan markkinaosuustiedoissa vuotta 2019 aiempien vuosien osalta yhtiöt esitetään erillään.

ETA-yhtiöistä If on ruotsalainen vakuutusyhtiö, joka jatkoi suomalaisesta vakuutusyhtiöstä sille lokakuussa 2017 siirretyn liiketoiminnan harjoittamista Suomen sivuliikkeen kautta. Tutkimuksessa esitettävissä Ifin luvuissa on otettu huomioon sekä suomalaisen vakuutusyhtiön että Suomen sivuliikkeen tiedot.

Toinen ETA-yhtiö, Protector on norjalainen vakuutusyhtiö, joka oli aiemmin myöntänyt vakuutuksia Suomessa vakuutuspalvelujen vapaana tarjontana⁴, mutta joka perusti syyskuussa 2017 Suomeen sivuliikkeen tätä tarkoitusta varten. Myös Protectorin osalta esitettävät tiedot perustuvat sekä vapaana tarjontana että sivuliikkeen kautta myönnettyihin vakuutuksiin.

Maksutulon kehitys

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksutulo (ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä) vuonna 2019 oli yhteensä 592,4 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2018 oli ollut 565,0 miljoonaa euroa. Maksutulo kasvoi siten 27,4 miljoonalla eurolla eli 4,8 prosentilla.

Vakuutusmaksutulolla tarkoitetaan tässä tutkimuksessa kirjanpidon mukaisia vakuutusmaksuja, jotka eivät sisällä työsuojelumaksua tai jakojärjestelmämaksua. Nämä siirtotulon luonteiset erät kasvattivat maksuja noin 23 prosentilla, mutta niillä ei ollut vaikutusta vakuutusyhtiön tulokseen. Vakuutusmaksutulosta on myös vähennetty luottotappiot.

Kuviossa 1 esitetään suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja ulkomaisten ETA-sivuliikkeiden vakuutusmaksutulon kehitys viideltä vuodelta. Kuvaajasta nähdään, että maksutulo on vuonna 2019 palannut vuoden 2015 tasolle muutaman vuoden alemman tason jälkeen. Vuosina 2015–2017 palkkasumma kasvoi keskimäärin 1,6 prosenttia vuosittain, mutta

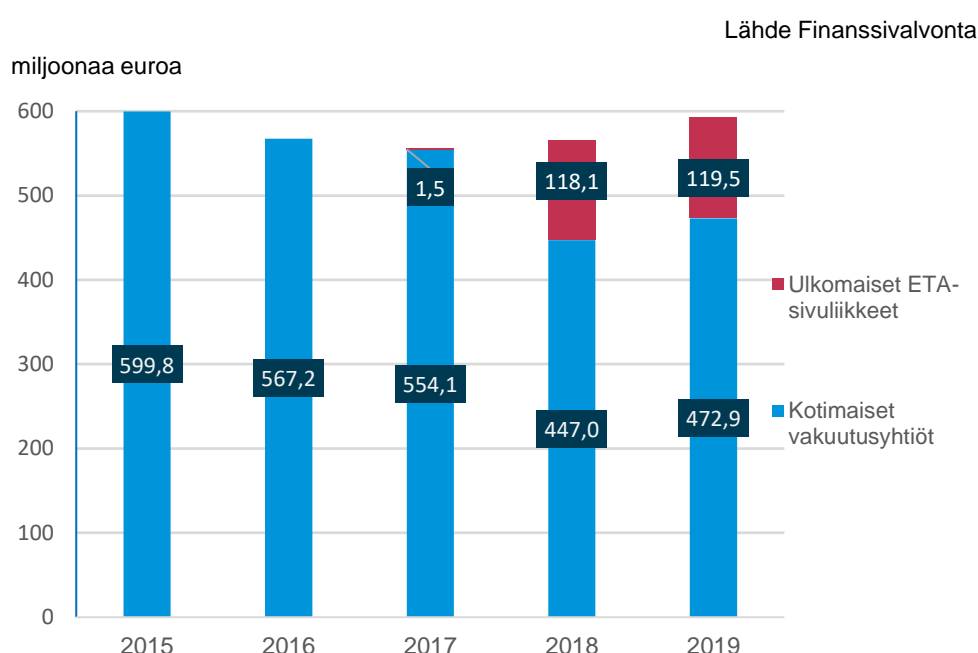
³ Yhtiöiden nimilyhenteet on selostettu liitteessä 1.

⁴ Vakuutuspalvelujen vapaalla tarjonnalla tarkoitetaan sitä, että ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö vakuuttaa Suomessa sijaitsevia vahinkoriskejä ulkomaisesta toimipaikasta käsin.

vuonna 2018 kasvu oli 4,6 prosenttia, ja 2019 3,5 prosenttia. Vakuutuksen maksutulo seuraa tavallisesti viiveellä palkkasumman ja korvaustason muutoksia. Vuonna 2019 oli nähtävissä vuoden 2018 palkkasumman kasvun vaikutus.

Kuviosta nähdään myös ETA-sivuliikkeiden osuuden kasvu vakuutusmaksutulosta. Kasvu johtuu pääosin siitä, että If muutti suomalaisen vakuutusyhtiönsä lokakuussa 2017 ETA-sivuliikkeeksi.

Kuvio 1. Vakuutusmaksutulon kehitys

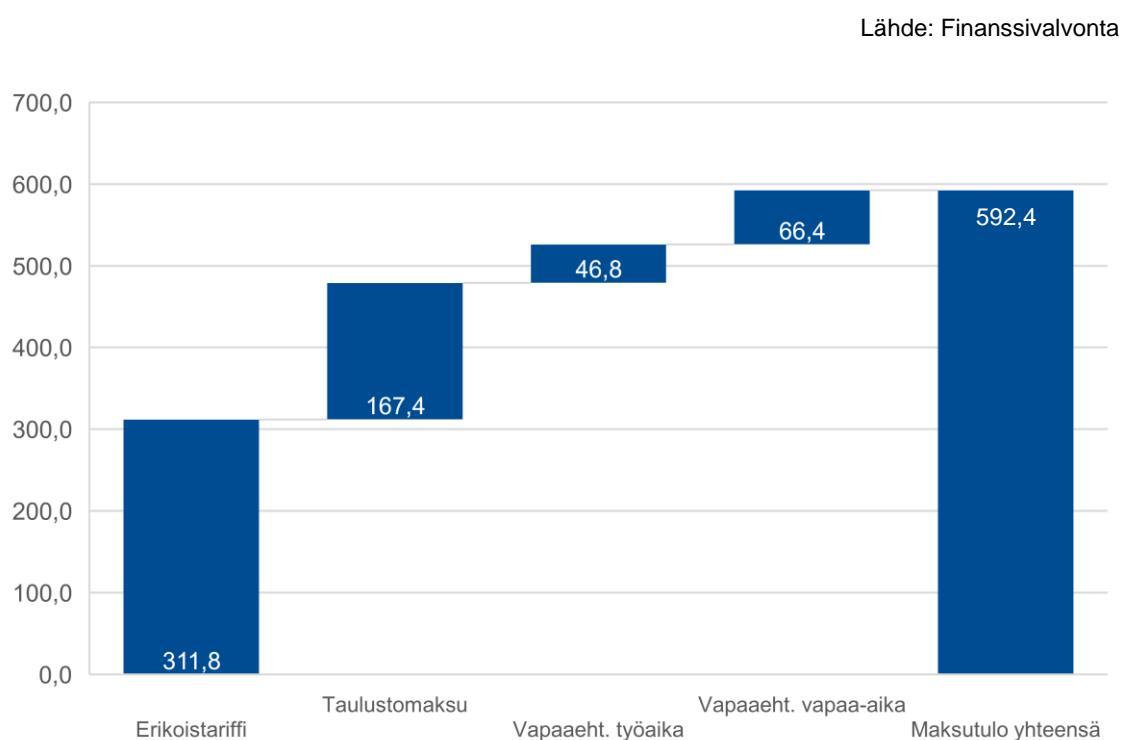
Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus muodostuu sekä pakollisista että vapaaehtoisista vakuutuksista. Pakolliset vakuutukset jaetaan edelleen erikoismaksuperusteisiin ja taulustomaksuperusteisiin vakuutuksiin. Vastaavasti vapaaehtoiset vakuutukset muodostuvat työajan ja vapaa-ajan vakuutuksista.

Pakolliset vakuutukset: Jos vakuutuksenottajan teettämän työn määrä on tapaturmariskin arvioinnin tilastollisen luotettavuuden kannalta riittävän suuri, tulee vakuutuksenottajan vakuutuksista aiheutuneet korvaukset ja täyskustannusmaksut ottaa huomioon vakuutusmaksua määrätessä. Tällaisia vakuutuksia kutsutaan erikoismaksuperusteisiksi vakuutuksiksi, ja ne ovat määritelmänsä mukaisesti lähinnä suurten yritysten vakuutuksia. Muita kutsutaan taulustomaksuperusteisiksi vakuutuksiksi. Niissä vakuutuksenottajan oma vahinkotilasto ei vaikuta vakuutusmaksuun, vaan maksu perustuu vakuutusyhtiön soveltamaan riskiluokitukseen.

Vapaaehtoiset vakuutukset: Työtapaturma- ja ammattitautilaissa säädetään myös mahdollisuudesta ottaa vapaaehtoinen vakuutus tietyissä tilanteissa. Tällaisia vapaaehtoisia vakuutuksia ovat yrittäjän työajan vakuutus (TyTAL 24 luku), työntekijän työajan vakuutus ulkomaantyössä (TyTAL 26 luku) ja työntekijän vapaa-ajan vakuutus (TyTAL 25 luku), jollaisen työnantaja voi liittää työntekijöilleen ottamaansa pakolliseen vakuutukseen. Korvausetuudet ja korvattavat vahinkotapahtumat ovat näissä vakuutuksissa pääsääntöisesti samat kuin pakollisessa vakuutuksessa.

Kuviossa 2 esitetään vakuutusmaksutulon kohdistuminen eri vakuutuksiin vuonna 2019.

Kuvio 2. Vakuutusmaksutulo vakuutustyypeittäin vuonna 2019 (milj. euroa)

Vuoden 2019 vakuutusmaksuista 80,9 prosenttia kertyi pakollisista vakuutuksista.

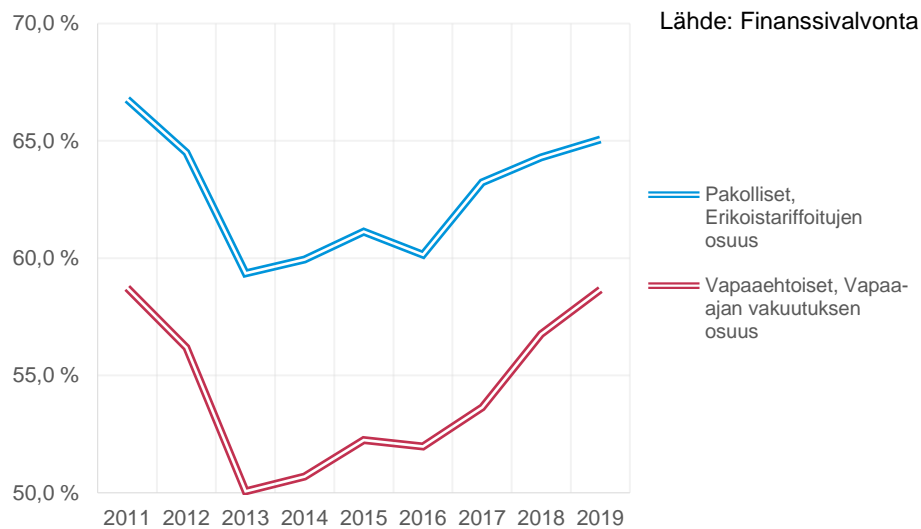
Pakollisten vakuutusten maksutulosta erikoismaksuperusteisten vakuutusten osuus oli 65,1 prosenttia ja taulustomaksuisten siten 34,9 prosenttia. Erikoismaksuperusteisten osuus on kasvanut vuodesta 2014 alkaen keskimäärin 1,0 prosenttiyksikköä vuosittain.

Vapaaehtoisten vakuutusten osuus oli 19,1 prosenttia vakuutusmaksutulosta, josta vapaa-ajan vakuutuksen osuus oli 58,7 %.

Erikoismaksuperusteisen maksutulon suhteellinen osuus pakollisista vakuutuksista korreloi vahvasti vapaa-ajan vakuutuksen maksutulon suhteellisen osuuden vapaaehtoisista vakuutuksista kanssa ($r=0,97$). Tämä on seurausta kahdesta seikasta.

TyTA:n pakollisen vakuutuksen tasoisen turvan tarjoava vapaa-ajan vakuutuksen tapaturmaturva on tavallisesti suurempien yritysten henkilöstölleen tarjoama etuus. Pienemmissä yrityksissä puolestaan yrittäjän vapaaehtoisesti itselleen ottama TyTAL 24 luvun vakuutus-turvan maksutulon kehitys on suhteessa pienempien yritysten taulustomaksun kehitykseen.

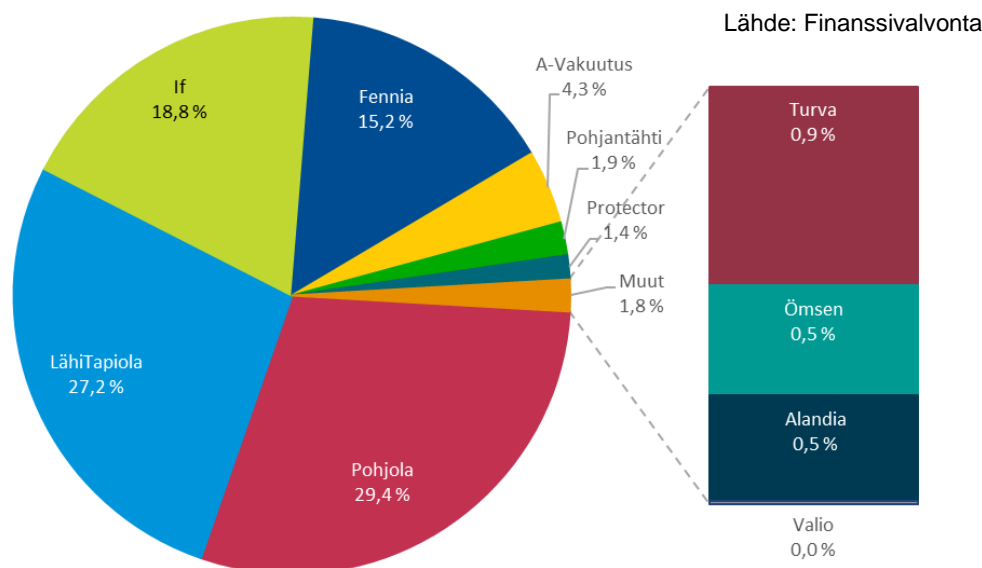
Kuvio 3. Erikoismaksuperusteisten osuuden kehitys pakollisista ja vapaa-ajan turvan osuuden kehitys vapaaehtoisista vakuutuksista vuosina 2011-2019

Markkinaosuudet

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutusmarkkina on erittäin keskittynyttä. Vuosina 2015-2018 neljän suurimman yhtiön yhteenlaskettu markkinaosuus pysyi niukasti alle 90 prosentin. Markkina keskittyi edelleen kun Folksam myytiin vuoden 2018 lopussa Fennialle, johon se sulautui vuoden 2019 toukokuussa. Vuoden lopussa neljän suurimman osuus oli jo 90,6 prosenttia maksutulosta.

Kuvio 4. Markkinaosuudet vuonna 2019

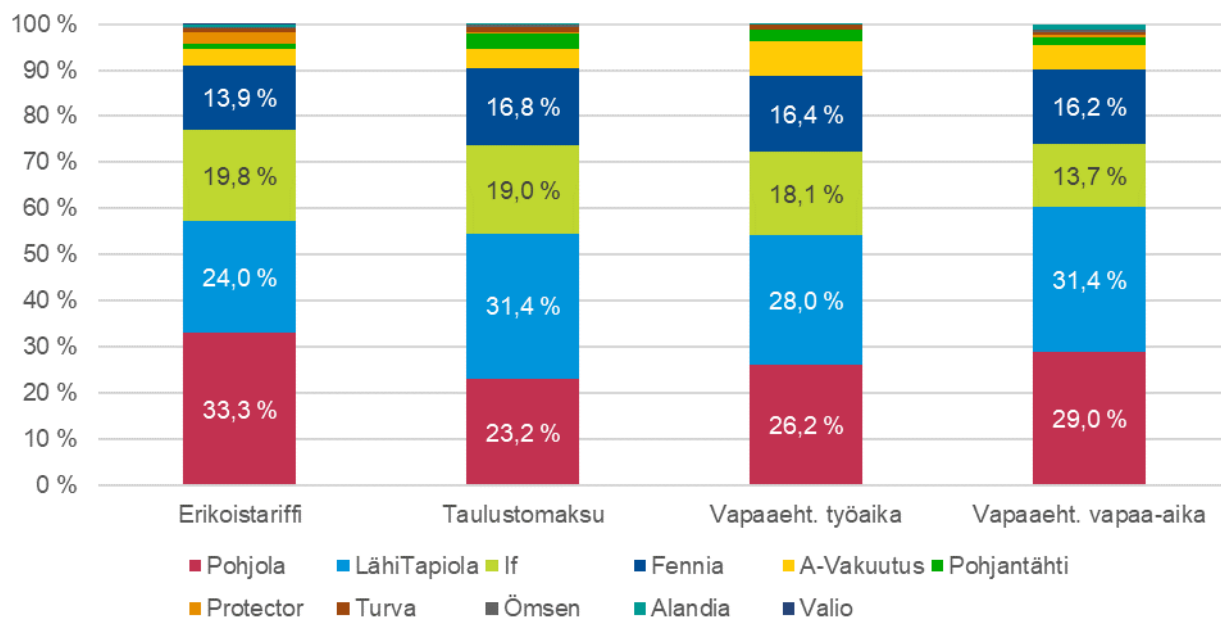

Yhtiötasolla tapahtui pieniä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimmat markkinaosuudet omaavat Pohjola ja LähiTapiola kasvattivat edelleen osuuttaan, Pohjola 28,7 prosentista 29,4 prosenttiin ja LähiTapiola 26,9 prosentista 27,3 prosenttiin. If:n markkinaosuuden lasku jatkui vuoden 2018 tasolta 19,9 % tasolle 18,8 %. Fennia kompensoi vuoden 2018 markkinaosuuden menetystä fuusioimalla ostamansa Folksam ja kasvattaen markkinaosuutensa 13,2 prosentista 15,2 prosenttiin. Muiden yhtiöiden markkinaosuus oli yhteensä 9,4 prosenttia.

Vakuutustyypeittäin tarkasteltuna yhtiöiden markkinaosuudet eivät olleet välttämättä samoja kuin koko liikkeessä. Vaikka neljä suurinta olivat suurimpia myös kussakin vakuutustyyppissä, yhtiöiden kesken markkinaosuudet jakautuivat eri tavoin. LähiTapiola oli markkinajohtaja sekä pakollisissa taulustomaksuisissa vakuutuksissa (31,4 %) että vapaaehtoisissa työajan (28,0 %) ja vapaa-ajan (31,4 %) vakuutuksissa. Sen sijaan pakollisissa erikoistariffoiduissa vakuutuksissa suurin markkinaosuus oli Pohjolalla (33,3 %).

Seuraavassa kuviossa esitetään vakuutusyhtiöiden osuudet vakuutustyypeittäin.

Kuvio 5. Markkinaosuudet vakuutustyypeittäin

Liitteessä 2 esitetään lisäksi vakuutusyhtiöiden markkinaosuuksien kehitys vakuutustyypeittäin viideltä vuodelta.

Tulostietoja

Seuraavassa taulukossa esitetään kolmelta vuodelta yhteenveto työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen yhdistetystä kulusuhteesta ja sen muodostumisesta. Suhdeluvut on laskettu tiedoista, joista on vähennetty jälleenvakuuttajien osuus.

Vahinkosuhteella tarkoitetaan korvauskulujen (ml. korvaustoiminnan hoitokulut) ja vakuutusmaksutuottojen suhdetta. Taulukossa vahinkosuhte on edelleen jaettu riskisuhteeseen ja korvaustoiminnan hoitokulusuhteeseen, missä riskisuhteella tarkoitetaan vahinkokorvauskulun suhdetta maksutuottoihin ja hoitokulusuhteella korvaustoiminnan hoitokulujen suhdetta maksutuottoihin.

Liikekulusuhteella tarkoitetaan muiden liikekulujen kuin korvaus- ja sijoitustoiminnan liikekulujen, ja vakuutusmaksutuottojen suhdetta.

Yhdistetyllä kulusuhteella tarkoitetaan vahinko- ja liikekulusuhteen summaa.

Taulukon yhteenlaskettu suhdeluku saadaan yhtiöiden yhteenlasketuista lähtötiedoista, eli kyseessä on maksutuotoilla painotettu keskiarvo. Lisäksi taulukossa annetaan keskimäinen arvo, eli mediaani, sekä yhtiöiden alin ja korkein arvo.

Taulukko 1. Vakuutusyhtiöiden tunnuslukuja

	vuosi	Yhteenlaskettu	Alin*	Mediaani*	Korkein*
Riskisuhde	2019	109,2 %	-9,9 %**	77,1 %	209,5 %
	2018	68,7 %	32,7 %	68,1 %	91,9 %
	2017	87,2 %	15,1 %	68,0 %	117,9 %
Korvaustoiminnan hoitokulusuhde	2019	9,8 %	2,0 %	8,3 %	17,3 %
	2018	11,2 %	5,2 %	10,0 %	21,3 %
	2017	9,2 %	4,7 %	9,6 %	25,6 %
Vahinkosuhde	2019	119,0 %	-7,8 %**	84,0 %	226,0 %
	2018	79,9 %	54,0 %	80,4 %	124,4 %
	2017	96,4 %	26,3 %	75,5 %	143,7 %
Liikekulusuhde	2019	17,2 %	3,4 %	17,2 %	32,6 %
	2018	16,7 %	4,7 %	17,2 %	37,6 %
	2017	17,5 %	0,9 %	18,3 %	46,9 %
Yhdistetty kulusuhde	2019	136,3 %	8,3 %	98,7 %	247,6 %
	2018	96,6 %	54,0 %	80,4 %	124,4 %
	2017	113,8 %	26,3 %	75,5 %	143,7 %

* Tunnuslukukvantiileissa ei ole huomioitu Valion tietoja.

** Negatiivisen luvun taustalla on pienimmän riskisuhteen omaavan yhtiön vastuvelan purkautuminen vuonna 2019.

Liikekulujen osuus maksutuotoista on säilynyt kohtuullisen vakaasti noin 17 prosentissa samoin kuin korvaustoiminnan hoitokulusuhde noin 10 prosentissa.

Vuoden 2019 yhteenlaskettu riskisuhde oli 109,2 prosenttia, mikä oli peräti 40,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Yhteenlasketun sarakkeen tunnusluvuissa on huomattavaa vaihtelua vuosittain ja yhtiöiden välillä johtuen keskittyneestä markkinasta, vakuutuslajin vahinkojen pitkästä suoritusajasta, siitä seuraavasta pitkäjäntäisestä vastuvelasta ja siihen liittyvistä ulkoisten tekijöiden aiheuttamista vastuvelan laskuperusteiden kalibrointitarpeista. Käytännössä yhtiöiden tekemät matalan korkotason edellyttämät vastuvelan täydennykset nostivat vuoden 2019 riskisuhteen edellisvuosia tavallista korkeammalle tasolle. Laskuperustemuutoksista seuraava riskisuhteen vaihtelu selittää alan yhteenlasketuissa tunnusluvuissa – vahinkosuhteessa ja yhdistetyssä kulusuhteessa havaittavan heilunnan.

Suhdeluku-kvantiilien vuotuinen vaihtelu on suurta johtuen keskittyneestä markkinasta. Yhdistetty kulusuhde vaihteli yhtiöiden välillä 8,3 prosentista 247,6 prosenttiin.

Yli sadan prosentin yhdistetty kulusuhde tarkoittaa, että yhtiön vakuutusmaksut alittavat vakuutuksista maksettavien korvausten sekä vakuutusten ja vahinkojen hoitamisesta aiheutuvien kulujen määrän. Se ei välttämättä tarkoita, että vakuutustoiminta olisi kannattamatonta, sillä kannattavuuteen vaikuttavat myös yhtiön sijoituksilleen saamat tuotot.

Vuosien 2015–2019 yhtiökohtaiset tunnusluvut löytyvät erillisestä tiedostosta⁶. Tässä tutkimuksessa esitellään kuitenkin lisäksi yhtiöiden tulokset markkinan tasolla siten, että niissä otetaan huomioon myös vastuunvelkaan sitoutuneiden varojen yhtiökohtaiset sijoitustuotot.

Taulukossa 2 on esitetty toteutunut tuloslaskelma koko vakuutusliikkeen osalta. Luvut ovat tuhansia euroja.

Toteutunut tulos (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä) 5 vuodelta						5 vuoden keskiarvo
tEur	2015	2016	2017	2018	2019	
Maksutuotot	596 286	562 046	552 244	566 366	592 861	573 961
Korvauskulut	-636 682	-533 319	-532 111	-452 474	-705 763	-572 070
Liikekulut	-93 866	-98 818	-96 429	-94 650	-102 204	-97 194
Vakuutustekninen tulos	-134 263	-70 091	-76 296	19 243	-215 106	-95 303
Sijoitusten tuotot	97 312	164 243	149 703	73 470	282 520	153 449
<i>mistä perustekorkokulun osuus</i>	66 779	60 875	56 382	47 268	47 378	55 736
<i>mistä perustekorkokulun ylittävä osuus</i>	30 533	103 368	88 828	26 201	235 142	96 814
TOTEUTUNUT TULOS	-36 951	94 152	73 407	92 712	67 413	58 147
Tulos suhteessa maksutuottoihin %	-6,2 %	16,8 %	13,3 %	16,4 %	11,4 %	10,3 %

Tunnusluvut 5 vuodelta						5 vuoden keskiarvo
	2015	2016	2017	2018	2019	
Vahinkosuhde	107 %	95 %	96 %	80 %	119 %	99 %
Liikekulusuhde	16 %	18 %	17 %	17 %	17 %	17 %
Yhdistetty kulusuhde	123 %	112 %	114 %	97 %	136 %	116 %

Toteutunut tulos saadaan vähentämällä maksutuotosta korvauskulut ja liikekulut sekä lisäämällä siihen sijoitusten nettotuotot. Sijoitusten nettotuotto lasketaan vuoden keskimääräiselle nettovastuuvälille. Nettotuotto on sijoitusten tuottoa sijoitusten kulujen jälkeen ja nettovastuuvälkä viittaa vastuunvelkaan, josta on vähennetty jälleenvakuuttajien osuus vastuuvälästä. Sijoitusten nettotuotto perustuu arvostamiseen käyvin arvoin.

Sijoitusten tuotot on edelleen jaettu perustekorkokulun osaan sekä tämän ylittävään osaan. Laskelmassa on oletettu, että vastuuvälän katteen sijoitustuotto prosentti on samansuuruinen kuin yhtiön koko sijoitusomaisuuden käypäarvoinen tuotto prosentti.⁸

Vuonna 2019 koko vakuutuslajin tulos oli 67,4 miljoonaa euroa positiivinen, mikä vastasi 11,4 prosenttia maksutuotoista. Edellisenä vuonna tulos oli ollut 92,7 miljoonaa euroa ja

⁶ Työtaturma- ja ammattitautilain mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain kunkin vakuutusyhtiön työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jaksolta. Julkaisu on nimetty "Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut 2015–2019". Tiedostossa on esitetty myös tarkemmat laskukaavat tunnusluville.

⁸ Sijoitustuottojen kohdistaminen työtaturma- ja ammattitautivakuutukselle poikkeaa aikaisemmissa Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kannattavuutta koskeissa Finanssivalvonnan selvityksissä käytetyistä menettelyistä. Näin ollen vuoden 2015 toteutunut tulos poikkeaa jonkin verran ennen vuotta 2018 julkaistuissa kannattavuusselvityksissä esitetyistä vakuutusliikkeen tasoittamattomista tuloksista.

16,4 prosenttia suhteessa maksutuottoihin. Edelliseen vuoteen verrattuna vuoden 2019 tulos heikkeni vakuutusteknisen tuloksen osalta, mutta parani sijoitustuottojen osalta.

Lukuun ottamatta vuotta 2015 toteutunut tulos on ollut tarkastelujaksolla positiivinen. Vuoden 2019 tulos ylitti myös 5 vuoden keskimääräisen tulosprosentin 10,3. Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on ollut keskimäärin kannattavaa. Yhtiöiden välillä tuloksen muodostumisessa on kuitenkin huomattavia eroja.

Taulukosta nähdään, että vastuuvelan katteelle kohdistuvilla sijoitustuotoilla on erittäin suuri merkitys vakuutuslajin toteutuneelle tulokselle. Lukuun ottamatta vuotta 2018 ilman sijoitustuottojen huomioon ottamista tulos olisi ollut negatiivinen jokaisena tarkasteltavana vuotena. Sijoitustuotot ovatkin keskeinen osa työ- ja tapaturmavakuutuksen toiminnan kannattavuuden kannalta. Tämä on seurausta vastuuvelan huomattavan suuresta koosta vakuutusmaksuihin verrattuna. Keskimääräinen vastuuvelka oli noin 7-kertainen maksutuottoihin verrattuna.

Vuonna 2019 työtapaturma- ja ammattitautivakuutukselle kohdistetut sijoitustuotot olivat noin 282,5 miljoonaa euroa, mistä perustekorkokulun kattamiseen tarvittiin noin 47,4 miljoonaa euroa ja perustekorkokulun ylittävä osa oli 235,1 miljoonaa euroa. Perustekorkokulu liittyy vastuuvelan diskonttaamiseen, ja se vastaa yhtiön turvaavaa arviota vuoden alun vastuuvelkaa kattavalle omaisuudelle vuoden aikana tarvittavasta sijoitustuotosta.

LIITE 1

Tilastolähteet

Tilastotutkimuksessa olivat mukana seuraavat työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoittavat

1. Suomalaiset vakuutusyhtiöt:

- A-Vakuutus Oy (A-Vakuutus)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (Fennia)
- Folksam Vahinkovakuutus Oy (Folksam)
 - 1.5.2019 sulautunut Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniaan
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (If)
 - 1.10.2017 asti (ks. ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt)
- LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LähiTapiola)
- Pohjola Vakuutus Oy (Pohjola)
 - 5.4.2016 – 31.5.2019 nimellä OP Vakuutus Oy
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Pohjantähti)
- Försäkringsaktiebolaget Alandia (Alandia)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva (Turva)
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Valio)
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ömsen)

2. Ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt:

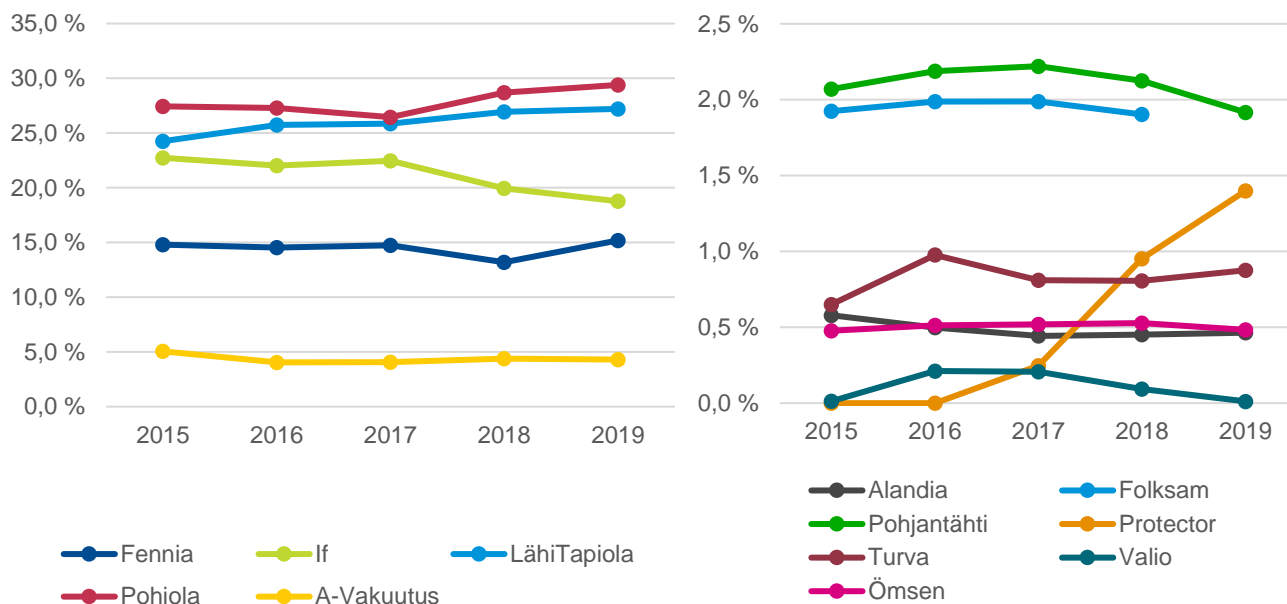
- Protector Forsikring ASA (Protector)
 - Vakuutuspalvelujen vapaa tarjonta 2016 alkaen
 - Suomen sivuliike 22.9.2017 alkaen
- If Vahinkovakuutus Oyj (If)
 - Suomen sivuliike 2.10.2017 alkaen

LIITE 2

Työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksutulon mukaiset markkinaosuudet prosentteina yhtiöittäin (pykäläviittaukset työtaturma- ja ammattitautilakiin) sekä vakuutusmaksutulo yhteensä miljoonina euroina

	Pakollinen vakuutus, Erikoismaksu					Pakollinen vakuutus, Taulustomaksu				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Alandia	0,7 %	0,6 %	0,5 %	0,5 %	0,6 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
A-Vakuutus	4,2 %	2,6 %	3,2 %	3,8 %	3,6 %	5,6 %	5,1 %	4,2 %	4,3 %	4,2 %
Fennia	16,1 %	14,3 %	14,7 %	12,5 %	13,9 %	13,0 %	13,9 %	14,5 %	13,2 %	16,8 %
Folksam	0,9 %	1,0 %	0,9 %	0,6 %		3,3 %	3,4 %	3,8 %	4,1 %	
If	25,7 %	25,0 %	25,1 %	21,4 %	19,8 %	21,5 %	20,2 %	21,3 %	19,8 %	19,0 %
LähiTapiola	19,0 %	21,2 %	22,1 %	23,7 %	24,0 %	29,3 %	30,7 %	29,8 %	30,8 %	31,4 %
Pohjantähti	1,4 %	1,4 %	1,3 %	1,3 %	1,1 %	3,0 %	3,2 %	3,8 %	3,7 %	3,4 %
Pohjola	30,7 %	31,7 %	29,8 %	33,0 %	33,3 %	23,0 %	22,3 %	21,2 %	22,4 %	23,2 %
Protector	0,0 %	0,0 %	0,5 %	1,7 %	2,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,2 %
Turva	0,6 %	1,3 %	1,0 %	0,9 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %	0,5 %	0,7 %	1,1 %
Valio	0,0 %	0,4 %	0,4 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ömsen	0,6 %	0,6 %	0,5 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,5 %	0,6 %	0,8 %	0,6 %
Yhteensä, milj. euroa	296,1	273,4	280,3	291,2	311,8	188,3	181,2	163,0	161,7	167,4
	Vapaa-aika, TyTAL 25 luku					Vapaaeht. Työaika, TyTAL 24 ja 26 luvut				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Alandia	1,8 %	1,6 %	1,4 %	1,3 %	1,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
A-Vakuutus	5,5 %	5,3 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %	7,3 %	6,4 %	6,5 %	7,1 %	7,4 %
Fennia	16,7 %	18,5 %	17,2 %	16,0 %	16,2 %	11,7 %	13,5 %	13,2 %	13,9 %	16,4 %
Folksam	2,2 %	2,2 %	2,1 %	2,2 %		2,0 %	2,2 %	2,1 %	1,9 %	
If	12,3 %	11,3 %	11,5 %	13,3 %	13,7 %	22,3 %	24,9 %	24,5 %	20,7 %	18,1 %
LähiTapiola	28,5 %	30,1 %	31,1 %	30,9 %	31,4 %	30,3 %	27,5 %	27,5 %	28,1 %	28,0 %
Pohjantähti	2,1 %	2,0 %	1,9 %	1,7 %	1,7 %	2,6 %	3,1 %	2,7 %	2,6 %	2,5 %
Pohjola	29,7 %	27,9 %	28,3 %	27,9 %	29,0 %	22,8 %	21,4 %	22,5 %	24,6 %	26,2 %
Protector	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Turva	0,5 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	1,0 %	1,1 %
Valio	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ömsen	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Yhteensä	60,3	58,5	60,2	63,6	66,4	55,1	54,1	52,1	48,5	46,8

Kuvio 6: Markkinaosuuden kehitys yhtiöittäin, koko vakuutuslaji yhteensä

	Lajit yhteensä				
	2015	2016	2017	2018	2019
Alandia	0,6 %	0,5 %	0,4 %	0,5 %	0,5 %
A-Vakuutus	5,1 %	4,0 %	4,1 %	4,4 %	4,3 %
Fennia	14,8 %	14,5 %	14,8 %	13,2 %	15,2 %
Folksam	1,9 %	2,0 %	2,0 %	1,9 %	
If	22,7 %	22,0 %	22,5 %	19,9 %	18,8 %
LähiTapiola	24,3 %	25,7 %	25,8 %	26,9 %	27,2 %
Pohjantähti	2,1 %	2,2 %	2,2 %	2,1 %	1,9 %
Pohjola	27,4 %	27,3 %	26,5 %	28,7 %	29,4 %
Protector	0,0 %	0,0 %	0,2 %	1,0 %	1,4 %
Turva	0,7 %	1,0 %	0,8 %	0,8 %	0,9 %
Valio	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %
Ömsen	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
Yhteensä, milj. euroa	599,8	567,2	555,6	565,0	592,4